

Ҳисоботи солона

Оид ба фикру мулоҳизаҳои андозсупорандагон вобаста ба сифати хизматрасониҳои давлатии мақомоти андоз дар шакли электронӣ, ки ба воситаи механизми бозгашт ҷамъоварӣ шудаанд барои нимсолаи якуми соли 2025

Дар доираи санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии қабулгардида аз ҷумла, Консепсияи иқтисоди рақамӣ (аз 30.12.2019) ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи хизматрасониҳои давлатӣ” (аз 02.04.2020) чиҳати рақамикунории соҳа, беҳтар намудани муносибатҳои андозӣ бо андозсупорандагону шахрвандон, аз ҷониби Кумитаи андоз (Бо назардошти муттаҳид ва гуруҳбандӣ намудани онҳо) зиёда аз 45 адад хизматрасониҳои давлатӣ дар шакли электронӣ мавриди истифода қарор дода шудааст, ки барои содаю қулай намудани иҷрои уҳдадорихои андозии андозсупорандагон мусоидат менамоянд.

Дар сомонаи Кумитаи андоз нашр намудани ҳисобот вобаста ба андешаҳои андозсупорандагон доир ба татбиқи хизматрасониҳои давлатии мақомоти андоз дар шакли электронӣ, ки тавассути механизми бозгашт ҷамъоварӣ шудаанд, бо Фармоиши Кумитаи андоз аз 13.02.2025, №91 “Оид ба тасдиқи модули баҳогузории сифати хизматрасониҳои давлатии мақомоти андоз” роҳандозӣ гардидааст, ки бо истифода аз он хизматрасониҳои электронии мақомоти андоз аз ҷониби шахрвандону андозсупорандагон баҳогузурӣ карда мешаванд.

Дар нимсолаи якуми соли 2025, дар маҷмӯъ 14324 нафар андозсупорандагон сифати хизматрасониҳои давлатии мақомоти андоз дар шакли электрониро баҳогузурӣ намудаанд, ки аз ин шумора 6903 адад ё 48,2 фоиз шахсони ҳуқуқӣ, 2137 нафар ё 14,9 фоиз соҳибкорони инфиродӣ, 5127 нафар ё 35,8 фоиз шахсони воқеӣ ва 157 нафар ё 1,1 фоиз мақомоти давлатӣ ва ташкилотҳои молиявӣ мебошанд.

Аз шумораи умумии шахсони дар баҳогузурӣ иштирок дошта, 117 нафар ё 0,8 фоиз сифати хизматрасониҳои электронии мақомоти андозро манфӣ (баҳои як ва ду), 408 нафар ё 2,8 фоиз қаноатбахш (баҳои се) ва 13799 нафар ё 96,3 фоизи онҳо ҳубу аъло (баҳои 4 ва панҷ) баҳогузурӣ намудаанд. Аз шумораи шахсоне, ки сифати хизматрасониҳоро манфӣ ва ё қаноатбахш (525 нафар) баҳогузурӣ намудаанд 377 нафар ё 71,8 фоизи онҳо ба шахру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, 58 нафар ё 11 фоиз ба вилояти Хатлон, 47 нафар ё 8,9 фоиз ба дастгоҳи марказии Кумитаи андоз, 32 нафар ё 6,1 фоиз ба вилояти Суғд ва боқимонда 11 нафар ё 2,1 фоиз ба дигар минтақаҳои ҷумҳурӣ рост меоянд.

Мавзуҳои асосии баҳогузори шаҳрвандону андозсупорандагон асосан ба масъалаҳои пешниҳоди эълومияҳо дар шакли электронӣ, ҳуҷраи шахсии андозсупоранда, тартиби бақайдгирӣ ва истифодаи барномаи замимаи мобилии «Андози ман» ва баҳисобгирии имтиёзҳои андозӣ дахл доранд. Аз ҷумла, дар ин давра 4305 адад ё 30 фоизи баҳогузорӣ ба пешниҳоди эълумияҳо дар шакли электронӣ, 1967 ё 13,7 фоиз оид ба ҳуҷраи шахсии андозсупоранда, 1832 адад ё 12,8 фоиз нисбати тартиби бақайдгирӣ ва истифодаи барномаи замимаи мобилии «Андози ман», 1347 адад ё 9,4 фоиз оид ба баҳисобгирии имтиёзҳои андозӣ ва дигар масъалаҳо вобастагӣ дорад.

Бояд қайд намуд, ки аксарияти шахсони сифати хизматрасониҳои мақомоти андозро “хуб” ё “аъло” баҳогузорӣ намуда ибраз доштанд, ки “Пешниҳоди эълумия ба мақомоти андозро ба таври электрони иҷро намуда хеле шод шудам, ки барои мо чунин имкониятҳо роҳандози шудаанд.” ё «Дар соли 2025 пешравиҳо дар Кумитаи андоз хуб ба назар мерасад.»

Инчунин, гуруҳи дигари андозсупорандагоне, ки сифати хизматрасониҳои мақомоти андозро “хуб” баҳогузорӣ намудаанд қайд кардаанд, ки “ Аз барномаи Андози ман истифода намуда фаҳмидам, ки барнома пур аз имкониятҳои фаррох ва истифодаи осону қулайро доро мебошад. Аз роҳандозии барномаи Андози ман шод мебошам.” ё «Барои азназаргузаронии санади муқоисавиям аз ҳуҷраи шахсиям истифода намуда фаҳмидам, ки барнома хело осон ва истифодаи қулайро доро мебошад.»

Дар баробари ин, таҳлилу омузиши масъалаи баҳогузори сифати хизматрасониҳои электронии мақомоти андоз нишон медиҳанд, ки дар баъзе самтҳои фаъолияти мақомоти андоз ҳоло ҳам як қатор мушкилиҳо ҷой доранд.

Аз ҷумла, эродҳои андозсупорандагон асосан ба нокифоя будани корҳои фаҳмондадиҳӣ вобаста ба истифодабарии модулҳои барномаҳои компютерӣ ва хизматрасониҳои электронии мақомоти андоз, суръати пасти интернет, сари вақт дар ҷойи корӣ дарёфт карда натавонистани корманди мақомоти андоз ва дигар масъалаҳо алоқамандӣ дорад.

Бо назардошти ҳолатҳои қайд гардида ва ҷиҳати аз ҷониби андозсупорандагону шаҳрвандон ба таври васеъ истифода гардидани модули “Баҳогузори сифати хизматрасонии мақомоти андоз”, ки дар сомонаи Кумитаи андоз ҷойгир карда шудааст инчунин, пайваста такмил додану беҳтар намудани сифати хизматрасониҳои давлатии мақомоти андоз дар шакли электронӣ, чораҳои иловагӣ андешида мешавад.